

P9_TA(2024)0011

Polityka konkurencji – sprawozdanie roczne za 2023 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie polityki konkurencji – sprawozdanie roczne za 2023 r. (2023/2077(INI))

(C/2024/5705)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 101–109,
- uwzględniając stosowne zasady, wytyczne, rezolucje, konsultacje publiczne, komunikaty i dokumenty Komisji dotyczące konkurencji,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 4 kwietnia 2023 r. pt. „Sprawozdanie w sprawie polityki konkurencji za 2022 r.” (COM(2023)0184) i towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji (SWD(2023)0076),
- uwzględniając swoją rezolucję z 13 czerwca 2023 r. w sprawie polityki konkurencji – sprawozdanie roczne za 2022 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. pt. „Europejski Zielony Ład” (COM(2019)0640),
- uwzględniając zmienione wytyczne Komisji w sprawie pomocy państwa na wspieranie inwestycji w zakresie finansowania ryzyka, opublikowane 6 grudnia 2021 r.,
- uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z 13 lipca 2022 r. w sprawie T-227/21 ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 24 marca 2022 r. pt. „Tymczasowe ramy kryzysowe dotyczące środków pomocy państwa na rzecz wsparcia gospodarki po agresji Rosji na Ukrainę” ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1925 z 14 września 2022 r. w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym oraz zmiany dyrektyw (UE) 2019/1937 i (UE) 2020/1828 (akt o rynkach cyfrowych) ⁽⁵⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z 11 grudnia 2018 r. mającą na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 z 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu ⁽⁷⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE) nr 773/2004 z 7 kwietnia 2004 r. odnoszące się do prowadzenia przez Komisję postępowań zgodnie z art. 81 i art. 82 Traktatu WE ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0227.

⁽²⁾ Wyrok Sądu z 13 lipca 2022 r., *Illumina, Inc. przeciwko Komisji Europejskiej*, T-227/21, ECLI:EU:T:2022:447.

⁽³⁾ Dz.U. C 131 I z 24.3.2022, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 265 z 12.10.2022, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 11 z 14.1.2019, s. 3.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 123 z 27.4.2004, s. 18.

- uwzględniając komunikat Komisji z 18 lutego 2022 r. pt. „Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią z 2022 r.”⁽⁹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 31 stycznia 2023 r. pt. „Wytyczne w sprawie pomocy państwa na sieci szerokopasmowe”⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając projekt zawiadomienia Komisji w sprawie definicji rynku właściwego do celów unijnego prawa konkurencji,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z 1 grudnia 2022 r. zatytułowany „Ocena zasad dotyczących dotacji państwa na usługi zdrowotne i społeczne świadczone w ogólnym interesie gospodarczym” oraz rozporządzenia w sprawie pomocy de minimis dotyczącej usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (SWD(2022)0388),
- uwzględniając wejście w życie 1 września 2023 r. pakietu środków przyjętego 20 kwietnia 2023 r. w celu uproszczenia i usprawnienia procedur kontroli niektórych połączeń, które nie budzą obaw w zakresie konkurencji (C(2023)2400, C(2023)2401, C(2023)2402),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny⁽¹¹⁾,
- uwzględniając orędzie o stanie Unii z 2023 r. ogłoszone przez przewodniczącą Komisji Ursulę von der Leyen⁽¹²⁾,
- uwzględniając decyzję Komisji z 6 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia strażników dostępu na podstawie aktu o rynkach cyfrowych,
- uwzględniając rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/914 z 20 kwietnia 2023 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 802/2004⁽¹³⁾,
- uwzględniając wspólną Europejską deklarację praw i zasad cyfrowych w cyfrowej dekadzie z 23 stycznia 2023 r. wydaną przez Parlament Europejski, Radę i Komisję Europejską⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając wyrok TSUE z 4 lipca 2023 r. w sprawie C-252/21⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając dokument zatytułowany „DG COMP Code of good practices for a transparent, inclusive, faster design and assessment of IPCEIs” [Kodeks dobrych praktyk DG COMP na rzecz przejrzystego, inkluzywnego, szybszego projektowania i oceny projektów IPCEI] z 17 maja 2023 r.⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) z 15 grudnia 2022 r. pt. „Report on CRA Market Share Calculation” [Sprawozdanie dotyczące obliczania udziału agencji ratingowych w rynku],
- uwzględniając obwieszczenie Komisji z 27 kwietnia 2004 r. w sprawie nieformalnych wskazówek dotyczących nowych kwestii związanych ze stosowaniem art. 81 i 82 Traktatu WE, które występują w indywidualnych przypadkach (wskazówki pisemne)⁽¹⁷⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 21 lipca 2023 r. pt. „Wytyczne w sprawie stosowania art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do horyzontalnych porozumień kooperacyjnych”⁽¹⁸⁾,
- uwzględniając decyzję Komisji z 25 września 2023 r., w której Komisja zablokowała przejęcie Flugo Group Holdings AB („eTraveli”) przez Booking Holdings („Booking”),

⁽⁹⁾ Dz.U. C 80 z 18.2.2022, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 36 z 31.1.2023, s. 1.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 330 z 23.12.2022, s. 1.

⁽¹²⁾ Komisja Europejska, „Orędzie o stanie Unii”, 13 września 2023 r.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 119 z 5.5.2023, s. 22.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 23 z 23.1.2023, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Wyrok Trybunału (wielka izba) z 4 lipca 2023 r., *Meta Platforms Inc i inni przeciwko Bundeskartellamt*, C-252/21, ECLI:EU:C:2023:537.

⁽¹⁶⁾ DG COMP Code of good practices for a transparent, inclusive, faster design and assessment of IPCEIs.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 101 z 27.4.2004, s. 78.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 259 z 21.7.2023, s. 1.

- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁹⁾,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A9-0427/2023),
- A. mając na uwadze, że polityka konkurencji UE odgrywa ważną rolę w tworzeniu sprawiedliwych warunków prowadzenia działalności gospodarczej na jednolitym rynku, aby chronić rynki przed koncentracją i nadmierną akumulacją władzy rynkowej, wspierać innowacje i rozwój przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), na jednolitym rynku, a tym samym zwiększyć dobrobyt konsumentów oraz zapewnić konsumentom i przedsiębiorstwom większy wybór;
- B. mając na uwadze, że konieczna jest owocna współzależność między polityką konkurencji a innymi politykami sektorowymi; mając na uwadze, że polityka konkurencji mogłaby przyczynić się do wzmocnienia odporności, integralności i konkurencyjności rynku wewnętrznego, a także do osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu i cyfrowego kompasu, a także celów UE określonych w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE);
- C. mając na uwadze, że międzynarodowa wymiana i współpraca mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia w skali globalnej konkurencyjnych równych warunków działania oraz sprostania wyzwaniom związanym z dwojaką transformacją – ekologiczną i cyfrową – w skoordynowany sposób;
- D. mając na uwadze, że globalna sytuacja geopolityczna wymaga także odpowiedzialnych i konkurencyjnych rozwiązań w dziedzinie polityki konkurencji; mając na uwadze, że w świetle wyzwań, których źródłem są rosnąca liczba konfliktów na świecie, napięcia handlowe między konkurującymi krajami, kryzys klimatyczny oraz presja inflacyjna i niski poziom wzrostu gospodarczego, UE powinna wykorzystywać wszystkie dostępne jej narzędzia polityczne i legislacyjne, aby bronić integralności, odporności i konkurencyjności swojego rynku wewnętrznego; mając na uwadze, że istnieje potrzeba zmniejszenia szkodliwej zależności UE od państw spoza UE i światowych mocarstw w takich dziedzinach jak energia, leki, technologia czy surowce;
- E. mając na uwadze, że Komisja i krajowe organy ochrony konkurencji muszą działać w sposób bezstronny i obiektywny, aby zachować wiarygodność polityki konkurencji UE;
- F. mając na uwadze, że globalna siła i znaczenie jednolitego rynku UE wynikają z jego wewnętrznej konkurencyjności i ujednoliconych równych warunków działania;

Rola konkurencji i reakcja polityczna na wojnę w Ukrainie, amerykańska ustawa o obniżeniu inflacji i utrzymujące się wyzwania wynikające z pandemii COVID-19

1. wzywa Komisję do ochrony integralności jednolitego rynku; przypomina, że odpowiedź na amerykańską ustawę o obniżeniu inflacji nie może opierać się wyłącznie na wykorzystaniu pomocy państwa, ale również na stworzeniu korzystniejszego otoczenia dla działalności gospodarczej oraz na odnowionych ramach konkurencji, zapewniających szybkość i elastyczność przedsiębiorstwom inwestującym i konkurującym uczciwie w Europie, z uwzględnieniem celów klimatycznych UE;
2. odnotowuje tymczasowe ramy pomocy państwa w sytuacjach kryzysowych i w okresie transformacji (TCTF), a także aktualizację zbioru przepisów dotyczących pomocy państwa, który umożliwia inwestycje na rzecz transformacji ekologicznej i cyfrowej; odnotowuje, że w 2023 r. przyjęto i włączono do tych ram „klauzulę dopasowania”; wzywa Komisję, aby unikała tworzenia warunków dla wyścigu o dotacje oraz aby wykorzystywała dostępne jej narzędzia w celu zapobiegania i przeciwdziałania nieuczciwej konkurencji opartej na dotacjach; podkreśla, że wszelkie dodatkowe wsparcie państwa musi mieć charakter ukierunkowany i tymczasowy; utrzymuje, że pomoc państwa powinna być spójna z celami polityki UE, np. z celami Zielonego Ładu i Europejskiego filaru praw socjalnych; wzywa Komisję do zbadania kwestii braku harmonizacji mechanizmów wycofania pomocy w państwach członkowskich;
3. wzywa Komisję do zagwarantowania, by wszystkie tymczasowe instrumenty pomocy państwa były dostatecznie ukierunkowane, aby uniknąć fragmentacji jednolitego rynku;
4. podkreśla, że aby stawić czoła nowym wyzwaniom, konieczne będą dodatkowe inwestycje publiczne i prywatne; podkreśla, że należy zapewnić odpowiednie środki w budżecie UE, aby sprostać wyzwaniom przyszłości, w tym rozwiązać problem fragmentacji rynku wewnętrznego, wspierać strategię przemysłową UE, zmniejszyć nasze krytyczne zależności i zapewnić nam otwartą strategiczną autonomię; podkreśla, że wyzwaniom tym nie uda się sprostać wyłącznie za pomocą wydatków publicznych;

⁽¹⁹⁾ Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, „Sprawozdanie w sprawie polityki konkurencji za 2022 r.”, 25 października 2023 r.

5. przypomina, że fragmentaryczne podejście do pomocy państwa może stworzyć nierówne warunki działania na rynku wewnętrznym UE, ponieważ nie wszystkie państwa członkowskie mają taką samą przestrzeń fiskalną do udzielania wsparcia; apeluje zatem o monitorowanie potencjalnych skutków zakłócających oraz o to, aby ewentualne uelastycznienie wsparcia publicznego dotyczyło wyłącznie wsparcia udzielanego na szczeblu UE;

6. wzywa Komisję do zbadania, w jaki sposób inflacja wpływa na konkurencję, tworząc zachęty dla przedsiębiorstw do współpracy z konkurentami w celu koordynowania cen ⁽²⁰⁾, a także w jaki sposób wpływa ona na rynki i dobrobyt konsumentów; podkreśla potrzebę uzyskania dokładniejszych danych dotyczących zysków, aby skutecznie przeciwdziałać ewentualnym konsekwencjom, ponieważ z badań Europejskiego Banku Centralnego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego wynika, że zyski przedsiębiorstw były ważnymi tymczasowymi czynnikami napędzającymi inflację; wzywa Komisję, aby wraz z krajowymi organami ds. konkurencji ściśle monitorowała skutki zachowań antykonkurencyjnych i ich rolę w rozwoju inflacji; ponownie stwierdza, że Komisja musi wykorzystywać wszystkie narzędzia dostępne na mocy prawa konkurencji, aby zażegnać kryzys kosztów utrzymania;

7. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy organów ds. konkurencji w kilku państwach członkowskich ⁽²¹⁾ mające na celu wprowadzenie nowych uprawnień w zakresie badania rynku, o ile nie prowadzą one do fragmentacji rynku wewnętrznego; wzywa Komisję do wprowadzenia podobnego narzędzia badania rynku, aby uniknąć luk w egzekwowaniu przepisów w przypadku praktyk transgranicznych w UE, oraz do przyjęcia w razie konieczności sektorowych środków zaradczych w celu skutecznego przeciwdziałania zachowaniom antykonkurencyjnym; przypomina o inicjatywie Komisji na rzecz „nowego narzędzia ochrony konkurencji”, której celem było wyeliminowanie luk między unijnymi zasadami konkurencji a narzędziami interwencji w odpowiedzi na strukturalne problemy w obszarze konkurencji na rynkach; zauważa, że dzięki nowemu narzędziu ochrony konkurencji Komisja byłaby w stanie badać problemy związane z konkurencją w całych sektorach; wzywa Komisję do ponownej oceny „nowego narzędzia ochrony konkurencji”;

8. podkreśla znaczenie ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (IPCEI) dla finansowania dużych projektów transnarodowych i realizacji priorytetów strategicznych UE; zwraca uwagę na specyficzne kryteria dla projektów IPCEI, służące do analizy zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym; ubolewa nad tym, że wymagane długie i złożone procedury są często zbyt uciążliwe dla MŚP; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby każda procedura zgłoszenia została zakończona najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy; podkreśla, że projekty IPCEI powinny przynosić rzeczywistą europejską wartość dodaną;

9. wzywa Komisję, aby oceniła, jak zasady konkurencji UE wpłynęły na świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym (UOIG), również w świetle kryzysu związanego z COVID-19 i wzrostu kosztów utrzymania; wzywa Komisję, aby dokonała oceny pozycji usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym oraz wyłączenia z tytułu UOIG dotyczącego przystępnych cenowo mieszkań;

10. z zadowoleniem przyjmuje wytyczne Komisji w sprawie stosowania prawa konkurencji UE do układów zbiorowych, w których wyjaśniono, że prawo konkurencji UE nie zabrania osobom prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą udziału w rokowań zbiorowych; przypomina, że osoby samozatrudnione często mają ograniczony dostęp do rokowań zbiorowych lub w ogóle nie mają takiego dostępu, co może prowadzić do niepewnych warunków pracy;

11. przypomina o nieodłącznym związku między polityką konkurencji a rynkiem wewnętrznym, co jasno wynika z samego tekstu artykułów 101 i 102 TFUE, które regulują politykę konkurencji UE; z zadowoleniem stwierdza, że Komisja, zarówno w swoich pracach legislacyjnych, jak i w działalności politycznej, uznała potrzebę zintegrowania polityki konkurencji z celami rynku wewnętrznego, które ją kształtują;

12. zwraca uwagę na konieczność skutecznego przeciwdziałania zakłóceniom i niedoskonałościom na rynku oraz wspierania konkurencji dzięki usunięciu istniejących nieuzasadnionych barier regulacyjnych i redukcji zbędnych obciążeń administracyjnych, aby ułatwić wejście na rynek nowym konkurentom;

13. podkreśla znaczenie wyroków TSUE w sprawach C-555/21 (UniCredit Bank Austria) i C-383/18 (Lexitor sp. z o.o.) dla zapewnienia równych warunków działania na rynku kredytów konsumenckich i uniknięcia zakłóceń konkurencji na tym rynku;

⁽²⁰⁾ OECD, „Competition and Inflation: OECD Competition Policy Roundtable Background Note” [Konkurencja a inflacja: nota informacyjna na potrzeby okrągłego stołu OECD na temat polityki konkurencji], 2022 r.

⁽²¹⁾ Grecja, Niemcy.

Egzekwowanie polityki konkurencji i tendencje globalne

14. przyjmuje do wiadomości zapowiedź Komisji, że rozpocznie dochodzenie antysubsydjne w sprawie chińskich pojazdów elektrycznych na podstawie rozporządzenia (UE) 2016/1037 w sprawie ochrony przed przywozem towarów subsydiowanych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej⁽²²⁾; podkreśla, że skuteczne wdrożenie instrumentów UE w sprawie subsydiów zagranicznych, w tym rozporządzenia (UE) 2022/2560 w sprawie subsydiów zagranicznych, ma ogromne znaczenie dla złagodzenia potencjalnie zakłócających skutków na jednolitym rynku; zwraca uwagę na brak zasobów, o czym świadczy jedynie osiem etatów w Komisji w tym obszarze;

15. wzywa Komisję do unowocześnienia przepisów dotyczących zamówień publicznych, aby móc realizować nowe priorytety i sprostać nowym wyzwaniom operacyjnym, a także przyczynić się do zwiększenia ekologiczności przemysłu i ulepszenia norm europejskich;

16. podkreśla, że unijne reguły konkurencji powinny przyczyniać się do realizacji celu Unii określonego w art. 3 TUE; podkreśla, że „uczciwa cena” produktów nie jest najniższą możliwą ceną dla konsumenta, lecz ceną, która pozwala na godziwe wynagrodzenie wszystkich stron w łańcuchu dostaw, bez powodowania jednocześnie negatywnych efektów zewnętrznych; podkreśla, że egzekwowanie polityki konkurencji w interesie konsumentów powinno obejmować nie tylko kwestie dotyczące poziomów cen, ale także kwestie zrównoważonego rozwoju i wpływu na prywatność obywateli;

17. podkreśla kluczową rolę Europejskiej Sieci Konkurencji (ECN) jako forum wspierania współpracy i współdziałania między europejskimi organami ochrony konkurencji; wzywa Komisję, aby dążyła do dalszego konstruktywnego dialogu i współpracy na szczeblu międzynarodowym; podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy między organami ochrony konkurencji a innymi sektorowymi organami regulacyjnymi, takimi jak organy zajmujące się prywatnością danych, aby kontrolować niewłaściwe wykorzystywanie danych przedsiębiorstw oraz uniemożliwić przedsiębiorstwom wykorzystywanie danych konsumentów w celu uzyskania nieuczciwej przewagi konkurencyjnej; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że właściwe organy krajowe odgrywają znaczącą rolę w egzekwowaniu przepisów aktu o rynkach cyfrowych, i pozytywnie odnosi się do krajowych inicjatyw ustawodawczych mających na celu zwalczanie antykonkurencyjnych zachowań dużych platform internetowych w sektorach cyfrowych; w tym kontekście podkreśla znaczenie skoordynowanych i jednolitych działań, które nie podważają stosowania aktu o rynkach cyfrowych ani krajowych reguł konkurencji w sektorze cyfrowym, jak przewidziano w art. 1 ust. 6 aktu o rynkach cyfrowych;

18. wskazuje, że w zglobalizowanym świecie współpraca międzynarodowa ma kluczowe znaczenie dla skutecznego egzekwowania prawa konkurencji; podkreśla, że specjalne umowy o współpracy z państwami spoza UE w obszarze polityki konkurencji mogą znacząco przyczynić się do jej skuteczności; zwraca się do Komisji o zwiększenie wpływu polityki konkurencji na świecie, zwłaszcza przez zacieśnienie współpracy z państwami spoza UE w drodze umów o współpracy drugiej generacji, umożliwiających skuteczniejszą wymianę informacji między organami ds. konkurencji;

19. wzywa Komisję, aby w większym stopniu korzystała z dodatkowych narzędzi gromadzenia dowodów, takich jak wiedza behawioralna i analityka finansowa, a także szerzej angażowała w egzekwowanie prawa konkurencji naukowców zajmujących się danymi, informatyką i sztuczną inteligencją oraz ekonomistów behawioralnych;

20. zwraca uwagę, że w przypadku agencji ratingowych nadal mamy do czynienia z wysokim poziomem koncentracji rynku, o czym świadczy fakt, że trzy największe agencje ratingowe mają ponad 90 %⁽²³⁾ udziału w rynku; ponownie podkreśla potrzebę zwiększenia konkurencji na tym rynku, aby zapewnić bezstronność i zaufanie;

21. ubolewa nad decyzją Ernst & Young o zaprzestaniu procesu rozdzielania działalności audytorskiej i doradczej; zauważa, że połączenie działalności audytorskiej i doradczej może prowadzić do konfliktu interesów i zwiększyć dominację rynkową każdej z firm z „wielkiej czwórki”; zwraca się do Komisji o zbadanie łączenia działalności audytorskiej i doradczej oraz ewentualne przedstawienie środków zapobiegających konfliktom interesów i dominacji rynkowej;

⁽²²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1037 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony przed przywozem towarów subsydiowanych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej, Dz.U. L 176 z 30.6.2016, s. 55.

⁽²³⁾ Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych, „Report on CRA Market Share Calculation” [Sprawozdanie dotyczące obliczania udziału agencji ratingowych w rynku], 15 grudnia 2022 r.

Kontrola łączenia przedsiębiorstw

22. zauważa, że wykupowanie start-upów przez podmioty dominujące może ograniczyć innowacyjność, a w efekcie konkurencję; podkreśla, że istotne jest, aby Komisja zwracała szczególną uwagę na zjawisko „zabójczych przejęć” w sektorze cyfrowym, które należy zgłaszać na mocy aktu o rynkach cyfrowych, i w stosownych przypadkach podejmowała zdecydowane działania zgodnie art. 22 rozporządzenia WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw;

23. z zadowoleniem przyjmuje niedawne decyzje Komisji w sprawach dotyczących połączeń przedsiębiorstw⁽²⁴⁾; podkreśla, że przy podejmowaniu decyzji o łączeniu przedsiębiorstw ważne są strukturalne środki zaradcze; zauważa, że największe i najbardziej wpływowe platformy internetowe mają wpływ na codzienne funkcjonowanie dziesiątek tysięcy MŚP; podkreśla, że przejęcie nie może prowadzić do wzmocnienia dominującej pozycji przedsiębiorstwa na rynku hotelarskim poprzez umożliwienie mu krzyżowej sprzedaży różnych usług;

24. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą przeglądu jej komunikatu w sprawie definicji „rynku właściwego” i oczekuje na wyniki konsultacji publicznych; podkreśla potrzebę przyjęcia bardziej dynamicznego podejścia, które wykracza poza podejście tradycyjne, szczególnie w przypadku nowych rynków wschodzących, takich jak sektor cyfrowy, i uwzględnia perspektywę długoterminową, obejmującą wymiar globalny i potencjalną przyszłą konkurencję; ubolewa nad faktem, że w przeszłości Komisja przyjmowała niekiedy zbyt wąską perspektywę rynku właściwego, pozabawiając w ten sposób europejskie przedsiębiorstwa możliwości skutecznego konkurowania w zglobalizowanym otoczeniu; popiera propozycję Komisji, aby w sytuacji, gdy ekspansja na sąsiednie rynki skutkowałaby dalszym wzmocnieniem dominującej pozycji spółki przejmującej na jej rynku głównym, w ocenie połączenia przedsiębiorstw w większym stopniu uwzględniać potencjalne szkody dla konkurencji;

25. jest zaniepokojony daleko idącą koncentracją w niektórych częściach łańcucha dostaw żywności, która przynosi szkody dla konsumentów, rolników, środowiska i różnorodności biologicznej;

26. przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw państwa członkowskie mogą podejmować odpowiednie środki w celu ochrony kwestii leżących w interesie publicznym, takich jak ochrona klimatu, zrównoważony rozwój i praworządność, i zwraca się do Komisji o zapewnienie takiej samej możliwości przy badaniu wpływu koncentracji na rynek wewnętrzny;

Przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym i kartele

27. wzywa Komisję do lepszego wykorzystywania instrumentu środków tymczasowych, aby powstrzymać wszelkie praktyki, które mogłyby poważnie zaszkodzić konkurencji, zwłaszcza w odniesieniu do dynamicznych i szybko rozwijających się rynków, takich jak rynki cyfrowe;

28. z zadowoleniem przyjmuje nowe podejście zastosowane w najnowszych sprawach antymonopolowych, w których Komisja po raz pierwszy i pod pewnymi warunkami przewidziała nałożenie strukturalnych środków zaradczych, aby doprowadzić do zaprzestania działań sprzecznych z zasadami konkurencji, szczególnie w sytuacji, gdy zachowań tych na przestrzeni lat dopuszczało się to samo przedsiębiorstwo w innych segmentach rynku; w związku z tym zachęca Komisję, aby nadal podążała w tym kierunku z myślą o skutecznym egzekwowaniu prawa ochrony konkurencji ex post;

29. wzywa Komisję do przyspieszenia procedur antymonopolowych, określenia odpowiednich terminów procedur i zapewnienia skutecznego monitorowania decyzji, aby uniknąć długotrwałych procedur, takich jak w przypadku Spotify, które złożyło skargę na Apple w 2019 r., gdzie pomimo pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń przez Komisję nie podjęto żadnych konkretnych działań w celu zaradzenia ograniczeniom wprowadzonym przez Apple, co uniemożliwiło twórcom aplikacji swobodną komunikację z własnymi użytkownikami;

30. z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie prac nad wytycznymi w sprawie wykluczających nadużyć pozycji dominującej, które zostaną opracowane w 2024 r. i przyjęte w 2025 r., a także zobowiązanie Komisji do zdecydowanego, skutecznego i szybkiego stosowania art. 102 TFUE w obszarze nadużyć wykluczających; wzywa Komisję, aby w sposób konkretny potwierdziła, że prawo ochrony konkurencji będzie egzekwowane w oparciu o analizę skutków, a w szczególności by potwierdziła znaczenie dowodów o charakterze ekonomicznym w stosownych przypadkach; wzywa do uwzględnienia podatności konsumentów na zagrożenia przy ocenie nadużyć pozycji dominującej, takich jak zbyt wysokie ceny i nieuczciwe warunki;

⁽²⁴⁾ Komisja Europejska, „Booking Holdings/Etraveli Group”, data decyzji: 25 września 2023 r.

31. odnotowuje wszczęcie formalnego dochodzenia w sprawie domniemanych praktyk antykonkurencyjnych stosowanych przez jednego ze strażników dostępu, polegających na połączeniu lub powiązaniu platformy komunikacji i współpracy z jego własnym dominującym i popularnym oprogramowaniem⁽²⁵⁾; wzywa Komisję, aby wspólnie z zainteresowanymi przedsiębiorstwami starannie oceniła ustępstwa zaoferowane jednostronnie przez to przedsiębiorstwo celem upewnienia się, że rozwiewają one obawy uczestników rynku dotyczące nowych i obecnych użytkowników, a także rozwiązują kwestie interoperacyjności i cen;

32. nalega na skuteczne środki zaradcze, które wymagają większej koordynacji między organami odpowiedzialnymi za egzekwowanie prawa oraz dalszego dialogu ze stronami trzecimi, a także odpowiedniego egzekwowania przepisów; przypomina, że przedsiębiorstwa wskazane jako strażnicy dostępu były już wcześniej przedmiotem orzeczeń antymonopolowych, które nie doprowadziły do skutecznej zmiany zachowań, zwłaszcza rezygnacji z faworyzowania własnych produktów lub usług na rynkach cyfrowych; zachęca Komisję, aby lepiej wykorzystywała strukturalne środki zaradcze jako środki ostateczne; ponawia swój apel do Komisji, aby położyła kres prymatowi behawioralnych środków zaradczych w prawie UE;

33. ponawia apel do Komisji, by zareagowała na antykonkurencyjny skutek terytorialnych ograniczeń dostaw w celu zapewnienia w pełni funkcjonalnego jednolitego rynku i wykorzystania jego potencjalnych korzyści dla konsumentów;

34. ponawia ponadto swój apel do Komisji o dalsze aktywne monitorowanie i usuwanie nieuzasadnionego blokowania geograficznego i innych ograniczeń w transgranicznej sprzedaży przez internet oraz o kierowanie się podejściem prokonsumenckim w tych działaniach, aby umożliwić konsumentom dostęp do większego wyboru produktów i usług w całej UE;

Polityka konkurencji w erze cyfrowej

35. z zadowoleniem przyjmuje wyznaczenie sześciu strażników dostępu (Alphabet, Amazon, Apple, ByteDance, Meta, Microsoft⁽²⁶⁾) dla 22 podstawowych usług platformowych na podstawie aktu o rynkach cyfrowych, a także cztery badania rynku dotyczące kwalifikacji usług oraz pierwsze badanie rynku na podstawie art. 3 ust. 8 aktu o rynkach cyfrowych; zachęca Komisję do szybkiego przyjęcia aktów delegowanych, aby przedłużyć warunki stosowania lub określić warunki wypełnienia obowiązków, o których mowa w art. 5, 6, 7 i 12 aktu o rynkach cyfrowych; wzywa Komisję, aby przed 6 marca 2024 r. przeprowadziła rygorystyczną ocenę, czy strażnicy dostępu wywiązują się z obowiązków wynikających z aktu o rynkach cyfrowych, oraz by zwróciła się do stron trzecich o informacje zwrotne na temat tego, czy rozwiązania w zakresie zgodności proponowane przez strażników dostępu prowadzą do bardziej sprawiedliwych i konkurencyjnych rynków cyfrowych; wzywa Komisję do zadbania o to, aby niezależne osoby trzecie sprawdzały stosowane przez strażników dostępu środki w zakresie bezpieczeństwa i integralności ich platform mogące mieć wpływ na zgodność z aktem o rynkach cyfrowych i aby nie polegać wyłącznie na ocenie tych środków przez samych strażników dostępu;

36. zwraca uwagę, że – jak wynika z opracowanej przez Komisję analizy dotyczącej wpływu ostatnich zmian na rynku reklamy cyfrowej na prywatność, wydawców i reklamodawców – gromadzenie i przetwarzanie danych osobowych na dużą skalę do celów reklamowych oraz nieprzejrzystość rynku reklamy cyfrowej mogą prowadzić do nadużyć⁽²⁷⁾; wzywa Komisję, aby zgodnie z zaleceniami zawartymi w tej analizie dalej badała warianty legislacyjne dotyczące przyszłych interwencji politycznych, w tym wprowadzenia strukturalnych środków zaradczych, w celu rozwiązania problemu zachowań antykonkurencyjnych poprzez uzupełnienie aktu o rynkach cyfrowych i aktu o usługach cyfrowych⁽²⁸⁾ w tym zakresie;

37. z zadowoleniem przyjmuje badania rynku dotyczące przeglądarki Edge i wyszukiwarki Bing (Microsoft)⁽²⁹⁾ oraz systemu iOS i usługi iMessage (Apple)⁽³⁰⁾, mające na celu ocenę ich roli jako punktu dostępu i ich silnej pozycji na rynku w świetle decyzji o wyznaczeniu Apple i Microsoftu jako strażników dostępu na mocy aktu o rynkach cyfrowych; podkreśla domyślną obecność usługi iMessage na wszystkich urządzeniach iOS u ponad 144 mln użytkowników; podkreśla, że smartfony stanowią podstawowe narzędzie do użytku osobistego i zawodowego; podkreśla, że dzisiejszy rynek jest zdominowany przez dwa systemy operacyjne posiadające własne nieinteroperacyjne usługi przesyłania komunikatów, co ogranicza użytkownikom i firmom możliwość swobodnego przechodzenia z jednego ekosystemu do drugiego oraz płynnej komunikacji między sobą niezależnie od systemu operacyjnego, i jest zasadniczo sprzeczne z duchem i literą aktu o rynkach cyfrowych; wzywa zatem Komisję do sprawnego przeprowadzenia badania i jego skutecznego wdrożenia, aby na czas zapewnić wszystkim korzyści wynikające z interoperacyjności usługi przesyłania wiadomości;

⁽²⁵⁾ Komisja Europejska, „Antitrust: Commission opens investigation into possible anticompetitive practices by Microsoft regarding Teams” [Ochrona konkurencji: Komisja wszczyna dochodzenie w sprawie domniemanych praktyk antykonkurencyjnych Microsoftu w związku z Teams], 27 lipca 2023 r.

⁽²⁶⁾ Zob. oficjalne decyzje DMA.100044, 100040, 100035, 100027, 100026, 100025, 100024, 100020, 100018, 100017, 100016, 100013, 100011.

⁽²⁷⁾ Komisja Europejska, „Analiza wpływu ostatnich zmian na rynku reklamy cyfrowej na prywatność, wydawców i reklamodawców”, s. 263–264.

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE, Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1.

⁽²⁹⁾ Decyzje DMA.100015; DMA.100028 i DMA.100034.

⁽³⁰⁾ Decyzje DMA.100047 i DMA.100022.

38. zwraca uwagę na decyzję TSUE w sprawie *Meta przeciwko Bundeskartellamt*, w której Trybunał potwierdził kompetencje krajowych organów ochrony konkurencji w zakresie egzekwowania przepisów o ochronie danych na mocy prawa antymonopolowego; zwraca uwagę, że zdaniem TSUE ochrona danych osobowych jest ważnym czynnikiem w badaniu nadużywania pozycji dominującej oraz nakłada wymogi dotyczące wykorzystywania danych osobowych osób fizycznych do reklamy ukierunkowanej; zachęca organy ochrony konkurencji do prowadzenia dochodzeń w sprawie naruszeń ogólnego rozporządzenia o ochronie danych⁽³¹⁾, a organy ochrony danych – do karania takich naruszeń;

39. zwraca uwagę na wnioski z postępowania Bundeskartellamt w sprawie Alphabet Inc., dzięki którym użytkownicy Google zyskują większe możliwości wyboru sposobu, w jaki Google przetwarza ich dane; uważa, że konsumenci w UE muszą mieć wybór, czy zezwalają na łączenie i przetwarzanie swoich danych osobowych między usługami; zachęca Komisję, aby nadal koordynowała działania w zakresie egzekwowania prawa i współpracy z krajowymi organami ochrony konkurencji w celu ułatwienia efektywnego współdziałania prawa konkurencji i aktu o rynkach cyfrowych, zwłaszcza w kontekście „dodatkowych obowiązków” na podstawie aktu o rynkach cyfrowych;

40. zwraca uwagę, że internet rzeczy jest rynkiem rosnącym; ponadto zwraca uwagę, że inteligentne urządzenia domowe, takie jak odkurzacze-roboty, są ważnym źródłem danych o konsumentach; zauważa, że połączenia i przejęcia w tym sektorze mogą spowodować znaczną szkodę dla konkurencji; wzywa Komisję, aby przy ocenie spraw dotyczących fuzji i przejęć w tym sektorze uwzględniała dane jako źródła władzy rynkowej, zwłaszcza jeśli sprawy te dotyczą uznanych dużych firm technologicznych; ponadto apeluje, aby w razie potrzeby obłożyć wykorzystywanie danych pewnymi warunkami;

41. ubolewa nad brakiem dostawców usług chmurowych na liście strażników dostępu; wzywa Komisję, aby rozważyła rozpoczęcie badań rynku w tym sektorze na mocy art. 3 ust. 8 aktu o rynkach cyfrowych (ocena jakościowa), w szczególności biorąc pod uwagę skoncentrowaną strukturę rynku oraz szkodliwe praktyki antykonkurencyjne podkreślane przez krajowe organy ochrony konkurencji; podkreśla, że europejski rynek usług chmurowych jest zdominowany przez kilka bardzo dużych podmiotów; wzywa Komisję do dopilnowania, aby wskazaniem objęto wszystkie kwalifikujące się usługi, aby przywrócić uczciwą i równą konkurencję na europejskim rynku usług chmurowych;

42. wzywa Komisję, by w związku z najnowszymi zmianami technologicznymi mogącymi doprowadzić do powstania nowych rodzajów usług, które nie będą mieścić się w obecnych kategoriach, takimi jak generatywna sztuczna inteligencja, oceniła potrzebę rozpoczęcia badania rynku na podstawie art. 19 aktu o rynkach cyfrowych i dodania nowych kategorii podstawowych usług platformowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 aktu o rynkach cyfrowych; uznaje, że nowe funkcje napędzane generatywną sztuczną inteligencją mogą zostać włączone do istniejących usług cyfrowych, takich jak wyszukiwarki internetowe, i mogą być ujęte w istniejącym wykazie podstawowych usług platformowych, co mogłoby doprowadzić do wzmocnienia istniejących strażników dostępu;

43. odnotowuje wspólne oświadczenie organów ds. konkurencji grupy G7 w sprawie konkurencji i sztucznej inteligencji, w którym podkreślono znaczenie współpracy w promowaniu konkurencji na rynkach cyfrowych⁽³²⁾; wzywa Komisję do zachowania czujności w odniesieniu do umów o współpracy w kontekście rozwoju sztucznej inteligencji, aby zagwarantować, że takie umowy o współpracy nie będą potencjalnie ukrytymi połączeniami przedsiębiorstw ani zabójczymi przejęciami;

44. ponownie podkreśla, że akt o rynkach cyfrowych ma inną podstawę prawną niż przepisy dotyczące konkurencji; podkreśla, że egzekwowanie ex post prawa konkurencji i egzekwowanie ex ante aktu o rynkach cyfrowych muszą skutecznie współdziałać, biorąc pod uwagę ich komplementarny charakter; podkreśla potrzebę zapewnienia wystarczających zasobów ludzkich i synergii, by skutecznie wdrażać przepisy i unikać nakładania się lub dublowania istniejących struktur i środków;

⁽³¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.

⁽³²⁾ Szczyt G7 w Hiroszynie, „Compendium of approaches to improving competition in digital markets” [Kompedium podejść do poprawy konkurencji na rynkach cyfrowych], 8 listopada 2023 r.

45. podkreśla przyszłe potrzeby UE w zakresie łączności pod względem infrastruktury i inwestycji; wzywa Komisję, by rozważyła przegląd obecnych praktyk konkurencyjnych na rynku telekomunikacyjnym, aby ułatwić stworzenie w pełni zintegrowanego jednolitego rynku usług telekomunikacyjnych; zauważa, że konsolidacja rynku może być jedynym sposobem, by uniknąć sprzedaży poszczególnych części infrastruktury zagranicznym przedsiębiorstwom spoza UE oraz by skutecznie konkurować na arenie globalnej; zwraca uwagę, że w ciągu ostatniej dekady ten sektor w Europie odnotowywał bardzo niewielki wzrost i główną przyczyną tego jest fragmentacja rynku; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź komisarza Bretona dotyczącą prac Komisji nad nowym wnioskiem dotyczącym aktu o sieciach cyfrowych, który ma zaradzić fragmentacji rynku, przyciągnąć inwestycje i zabezpieczyć infrastrukturę telekomunikacyjną i innowacje bez dodatkowych kosztów po stronie konsumentów i bez ryzyka dla neutralności sieci i uczciwej rynkowej konkurencji pomiędzy wszystkimi podmiotami;

46. zauważa z niepokojem, że strażnicy dostępu, którzy zyskują nad rywalami przewagę w zakresie danych, mogą osiągnąć krytyczne korzyści skali, które przyczyniają się do większego zachwiania równowagi konkurencyjnej na rynkach cyfrowych i hamują innowacje;

47. podkreśla, że przy podejmowaniu decyzji w sprawie połączeń i przejęć przedsiębiorstw cyfrowych aktywa będące danymi osobowymi powinny być traktowane i oceniane w taki sam sposób jak inne tradycyjne aktywa; ponadto podkreśla, że konsolidacja danych w wyniku połączeń i przejęć może wzmocnić pozycję dominującą;

Podatki

48. ubolewa nad zakłóceniami uczciwej konkurencji powodowanymi przez agresywne planowanie podatkowe i systemy podatkowe niektórych państw członkowskich, ponieważ mogą one hamować innowacje i zagrażać contestowalności rynków, zwłaszcza dla MŚP; apeluje, aby przedsiębiorstwa, które unikają opodatkowania z wykorzystaniem państw spoza UE będących rajami podatkowymi, zostały wykluczone z procedur udzielania zamówień publicznych i otrzymały zakaz korzystania z pomocy państwa, ponieważ przedsiębiorstwa te konkurują na nieuczciwych warunkach z przedsiębiorstwami mającymi siedzibę w krajach niebędących rajami podatkowymi; z zadowoleniem przyjmuje zalecenie Komisji z 14 lipca 2020 r., aby nie udzielać wsparcia finansowego przedsiębiorstwom mającym powiązania z rajami podatkowymi i jednocześnie chronić uczciwych podatników;

49. apeluje do Komisji o przeanalizowanie możliwości nakładania kar finansowych na państwa naruszające zasady pomocy państwa UE; zachęca Komisję do kontynuowania dochodzeń w sprawie praktyk państw członkowskich dotyczących indywidualnej interpretacji prawa podatkowego;

50. odnotowuje zobowiązanie wiceprzewodniczącego Šefčovića i komisarza Hoekstry do rozpoczęcia dyskusji na temat stopniowego wycofywania dopłat do paliw kopalnych; przypomina swój apel o wdrożenie konkretnych strategii politycznych, harmonogramów i środków w celu jak najszybszego wycofania dopłat do paliw kopalnych za pomocą środków podatkowych;

51. wyraża zadowolenie, że Komisja z uwagą czuwa nad egzekwowaniem zasad pomocy państwa w obszarze opodatkowania;

52. ubolewa jednocześnie, że kilka niedawnych decyzji Komisji w głośnych sprawach dotyczących konkurencji w dziedzinie opodatkowania zostało uchylonych przez TSUE; wzywa Komisję do staranniejszego przygotowywania spraw z zakresu polityki konkurencji, aby skutecznie przekonywać sądy do swoich racji; z niepokojem zauważa, że anulowanie kar finansowych, jak również wsteczna wypłata odsetek za zwłokę w sprawach zakończonych unieważnieniem decyzji również stanowi ryzyko budżetowe dla UE;

Rola Parlamentu

53. podkreśla, że Parlament powinien odgrywać aktywną rolę w kształtowaniu polityki konkurencji i powinien być bardziej zaangażowany w działalność grup roboczych i grup ekspertów; uważa, że należy częściej korzystać z prawa Parlamentu do interweniowania w postępowaniach sądowych dotyczących prawa konkurencji;

54. wzywa komisarza odpowiedzialnego za politykę konkurencji, by pozostawał w ścisłym kontakcie z właściwą komisją Parlamentu i jej grupą roboczą ds. konkurencji;

◦
◦ ◦

55. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także parlamentom i organom ochrony konkurencji państw członkowskich.
